

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

**MAGNETOGRAM
NOVINARSKÉ KONFERENCE
PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
PO SESTANKU Z MINISTRI O ODPRAVI POSLEDIC NEURJA
(Ljubljana, 15. julij 2008)**

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Lep pozdrav vsem skupaj. Pravkar smo končali informativni sestanek z ministri in nekaterimi drugimi službami, ki pripravljajo gradivo za četrtkovo sejo vlade, kjer bomo obravnavali posledice neurja 13. julija. Zbrani so tudi prvi relevantni podatki, ki kažejo, da je bila povzročena škoda velika - samo na šolskih objektih, pet jih je bilo huje poškodovanih, škoda znaša preko milijon evrov. Nadalje je že zdaj jasno, da je popolnoma uničenih 570 hektarjev gozdov in še veliko drugih gozdnih površin deloma poškodovanih, da je nastala tudi delna škoda na gozdnih cestah in drugih infrastrukturnih objektih v gozdovih, da je bilo v tem neurju poškodovanih preko 500 objektov, od tega več kot 10 % od te številke zelo hudo, da je povzročena velika škoda na kmetijskih pridelkih - tukaj ocena še ni možna, ker se podatki še zbirajo.

Poškodovanih je tudi nekaj gospodarskih subjektov oziroma industrijskih objektov, kjer škoda zagotovo presega nekaj milijonov evrov. Zavarovalnice so sporočile prve podatke prijav škodnih primerov. Teh prijav je preko 7000 za več kot 10 milijonov evrov odškodninskih zahtevkov, pa tudi to še ni dokončna številka. Škoda na objektih bo ocenjena do konca naslednjega tedna. Takrat bomo lahko govorili tudi o neki dokončni številki in potem bo vlada sprejela tudi dodatne ukrepe. V četrtek bo vlada sprejela ukrepe, ki so možni v tem trenutku oziroma v tej situaciji, na podlagi informacij, ki jih imamo, na podlagi tega, kar je bilo izvedeno v času faze interventnih ukrepov in tudi, ko gre zdaj za fazo odprave škode.

Pri tem naj poudarim, da zadnja leta skušamo uveljavljati sistem, v okviru katerega se škoda, povzročena s takšnimi in podobnimi neurji oziroma naravnimi nesrečami odpravlja predvsem na podlagi zavarovanja. Število teh zavarovanj je v zadnjem času precej naraslo, tudi v kmetijstvu. Po podatkih ministrstva za kmetijstvo je, recimo v Prekmurju, zavarovanih preko 60 % individualnih kmetijskih gospodarstev, dočim je ponekod drugod, recimo v Lenartu, ki je občina, ki je bila tudi močno prizadeta, odstotek zavarovanj precej nižji; 20 do 25 %.

S tem, ko smo skušali vzpostaviti sistem zavarovanj in nekega systemskega pristopa, se je potreba po proračunskih sredstvih za odpravo škode deloma zmanjšala, vendar pa še vedno obstaja. Še posebej pri javnih objektih in tam, kjer je to systemsko upravičeno in tudi potrebno bo vlada tam intervenirala, v tem času pa še ni možno napovedati, s kolikšnimi sredstvi.

Naj še enkrat poudarim, da ministrstvo za kmetijstvo, ko gre za zavarovanje možne škode v kmetijstvu, subvencionira zavarovanja do 40 % premije oziroma povrne premije do 40 % in da do 10% premije povrnejo tudi lokalne skupnosti, se pravi, da je možno dobiti do polovice plačane premije povrnjenih sredstev. In to je v veliki meri seveda tudi spodbudilo naraščanje števila zavarovanj, kar se je zdaj izkazalo za zelo pozitivno.

Ministrstvo za kmetijstvo subvencionira tudi nabavo protitočnih mrež. Zadnje neurje je pokazalo, da tam, kjer so bile te mreže postavljene, škode praktično ni bilo in iz tega primera se velja naučiti oziroma

potegniti nauk v tem smislu, da se to splača. Še posebej, ker, kot že rečeno, ministrstvo za kmetijstvo povrne polovico stroškov za nabavo protitočnih mrež. V nekaterih sosednjih državah je uporaba protitočnih mrež bistveno višja oziroma je odstotek uporabe bistveno višji in sorazmerno temu se seveda tudi zmanjšujejo stroški za odpravo oziroma povračilo škode, tako s strani zavarovalnic kot s strani drugih subjektov, tudi s proračuna.

Na podlagi zbranih informacij ugotavljamo, da bo zaradi obsega škode, ki jo je povzročilo to neurje in zaradi tega, ker zavarovanja niso pokrila vseh teh posledic, potrebno pomagati tudi izven utečenih sistemskih poti in da bo potrebno uporabiti solidarnostni pristop. Še posebej za tiste družine, ki so bile dejansko, lahko rečemo, trojno prizadete: s škodo na objektu oziroma družinskih hišah, na gospodarskih poslopih, na gozdu, pa tudi na kmetijskih površinah oziroma pridelkih. Zaradi tega pozivamo obe krovni humanitarni organizaciji, se pravi Karitas in Rdeči križ, da odpreta žiro računa posebej za tiste, ki so bili še posebej prizadeti v tej ujmi. Tudi vlada bo prispevala nekaj solidarnostnih sredstev na ta računa. Pozivamo tudi vse lokalne skupnosti, da znotraj svojih inštrumentov solidarnosti zbirajo sredstva za tiste posameznike, ki so bili najbolj prizadeti.

Kot že rečeno, bo vlada v četrtek dala skupaj vse informacije o posledicah tega neurja, zagotovila tisto pomoč, ki je v tej fazi možna in sprejela tudi nekatere druge ukrepe, ki so v tem času potrebni. Eden teh ukrepov je recimo zagotovitev varnih odlagališč za azbestno kritino, ki je bila odnešena z velikega števila objektov in ki jo je v skladu z okoljevarstvenimi standardi potrebno pravilno shraniti. Ponekod se to že dogaja, bo pa v zvezi s tem sprejeta tudi sistemska rešitev, posebej za ta primer v četrtek. Če so kakšna vprašanja, prosim.

DENIS SARKIČ (VEST. SI): Gospod premier, za četrtek so ponovno napovedana neurja. Imate kakšno oziroma, kaj svetujete državljanom, kako naj se pripravijo? Kot sem vas razumel, naj bi se morebiti zavarovali. Je vlada pripravljena na to? In kot drugo me zanima, ali lahko iz evropskih sredstev karkoli pridobimo za ta neurja oziroma za škodo po teh neurjih?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej po doslej razpoložljivih podatkih, obseg škode ni bil takšen, da bi bila država upravičena do sredstev iz evropskega solidarnostnega sklada, kot je to bila v primeru recimo te ujme, ki je prizadela Železnike, Kropo in nekatere druge kraje septembra lani. Obseg ni takšen. Kar se tiče priprav na takšne nesreče, ki jim bomo zagotovo priča tudi v prihodnje, upam, da ne v četrtek, kot ste rekli, ampak do tega je prihajalo v preteklosti in bo prihajalo v prihodnosti. Je seveda zelo pomembno, da se imetje zavaruje, da se zavaruje tudi pridelek, še posebej, ker je to ugodno. Ko gre za kmetijsko pridelavo, Slovenija subvencionira zavarovalne premije, subvencionira tudi preventivne ukrepe kot je nabava protitočnih mrež – to je edini učinkoviti ukrep, ko gre za zaščito pred točo. S tega vidika je vzpostavljen celoten sistem, ki omogoča, da če pride do takšne nesreče oziroma do takšnih posledic naravne nesreče, da ne prihaja potem do socialno ogroženosti družin, posameznikov, ponekod tudi celotnih naselij.

Seveda treba je upoštevati predpise - in to je zelo pomembno - ki ponekod s tem, ko določajo, kakšni objekti se lahko gradijo na kakšnem območju, ki zahtevajo določne konstrukcije in tako dalje, s tem, ko se upošteva takšne predpise, se zmanjšuje tveganje za nastanek škod, kot smo jim bili priča ob tej zadnji ujmi. So objekti v istem pasu, ki so bili izpostavljeni istemu vetru oziroma istim posledicam, pa so bistveno manj ali pa niso poškodovani, ker so bili drugače zgrajeni. Upoštevanje teh predpisov je pomembno tudi, ko gre za zaščito pred temi posledicami. Ima še kdo drug na to temo, ali ste si razdelili med sabo?

DENIS SARKIČ (VEST. SI): Nismo si razdelili, gospod premier. Zanima me še, veliko šol je nastradalo zdaj oziroma je bilo uničenih. Ali lahko zagotovite, da bodo vse te šole, ki so bile poškodovane, 1. septembra normalno začele pouk? Bo država vsaj tukaj nekako malo bolj forsirala ta sredstva, da bi se

nekako zagotovi ta pouk? In kot podvprašanje - ali vas lahko ta neurja nekako odvrnejo od tega, da bi se letos povzpeli na Triglav?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kar se tiče poškodb na šolskih objektih, je škoda tukaj že ocenjena. Tukaj je ministrstvo za šolstvo, tudi sam minister je bil že v nedeljo na ogledu te škode, ukrepalo učinkovito. Imamo tudi za vsak objekt zelo natančno oceno škode. Večina objektov je bila zavarovanih, tako da bo prišlo do povračila škode s strani zavarovalnic. Ko gre za samo sanacijo, ki je potrebna oziroma, kjer je potrebno zelo hitro ukrepati, zato da se ne zgreši začetek naslednjega šolskega leta, bodo ti postopki tekli hitro. V nobeni od teh šol, ki so bile poškodovane, začetek normalnega dela v prihodnjem šolskem letu ne bo ogrožen.

GREGOR DRNOVŠEK (TV SLOVENIJA): Prej ste omenili, da boste pozvali obe krovni humanitarni organizaciji, da odprejo žiro račune in spregovorili tudi o tem, da bo vlada nekaj prispevala, pa me zanima, ste že sprejeli, koliko v tem prvem koraku? Ali je mogoče vlada že kaj prispevala?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej tudi če bi, to v tem trenutku ne bi bilo možno razdeliti na nek transparenten in pravičen način. Tudi zaradi tega ta poziv na obe krovni humanitarni organizaciji, ki imata izdelane metode in pristope in tudi imata prakso in izkušnje za pomoč v takšnih primerih, kar je bilo zelo učinkovito ob lanski ujmi v Železnikih in nekaterih drugih krajih septembra. Tudi občine imajo tukaj neposreden in boljši pregled in tudi o tem, kolikšen obseg sredstev je potreben, zato da se takoj pomaga tistim, ki so tudi najbolj prizadeti v tem času, seveda ta dokončna ocena ni možna. Do četrtega bo bistveno, bistveno več teh informacij.

Obveščen pa sem, da so nekatere občine že ukrepale. Smo v stalnih kontaktih s temi občinami, ki so bile neposredno prizadete. Tudi večina članov vlade je bila tam, skratka imamo podatke iz prve roke, tudi sliko iz prve roke. Ko je šlo za to interventno ukrepanje, se je storilo vse, kar je bilo pač možno v dani situaciji. V tej drugi fazi, ko gre za odpravo posledic, za odpravo škode, za nadomeščanje stroškov za odpravo te škode pa so ponekod postopki nekoliko bolj dolgotrajni, predpisani in je potrebno oceniti škodo. Danes smo se dogovorili na tem informativnem sestanku, da bodo ti postopki, ko gre za oceno škode na objektih, pospešeni in da bodo dokončani že do konca naslednjega tedna, kar bo omogočalo potem seveda tudi hitrejša ukrepanja, ko gre za zagotavljanje sredstev.

Ampak ta del, ko sem govoril o pozivu humanitarnim organizacijam, se nanaša na solidarnostni pristop, na tisto, kar ni možno pokriti z zavarovalnico, ker pač niso vsi bili zavarovani, kar ni možno pokriti s sredstvi, ki bodo namenjena za odpravo škode na javnih objektih. So pač družine, ki niso imele nič zavarovano - niti pridelkov, niti hiš, niti gozdov. Tukaj je treba pomagati izven sistema, ki je vzpostavljen in ki pač ni bil uporabljen za solidarnost. Za to imamo tudi organizacije. Tudi vlada bo, kot rečeno, tu prispevala v okviru svojih pristojnosti.

KSENIJA KOREN (VEČER): Predsednik Pahor, predsednik SD, je danes na vlado naslovil štiri vprašanja. Ste pripravljene odgovoriti? Torej, gre za imenovanje v nadzorne svete, in sicer vlado javno sprašuje, ali sta bila doktor Križanič in Tajnikar v nadzorna sveta imenovana na predlog SD, in s tega vidika, ali je vladni včerajšnji odgovor dvema televizijama zavajajoč, ker on trdi, da nista bila, da sta bila samo na predlog vlade.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne poznam podrobnosti, ker nisem poslušal, kaj je govoril predsednik Socialnih demokratov, saj sem se ukvarjal z drugimi stvarmi. Vendar pa obstaja dokument, ki ga je poslal glavni tajnik Socialnih demokratov, ali kakorkoli so se že takrat imenovali, gospod Kumer na vlado in v katerem predlaga imenovanje gospoda Križaniča in gospoda Pavlice v dva nadzorna sveta – elektrogospodarstvo in Kapitalske družbe. In na podlagi tega predloga sta bila oba imenovana. Obstaja dokument, ki to dokazuje in se mi zdi to vprašanje nekoliko čudno.

KSENIJA KOREN (VEČER): Pahor pravi, da bodo ravno imenovanja ena temeljnih točk letošnje kampanje, in potem sprašuje tudi, ali naj bi on kot predsednik stranke obema kandidatoma preprečil oziroma ju skušal prepričati, naj ne postaneta člana nadzornih svetov samo zato, ker sta člana njegove stranke in iz tega potem nadaljuje vprašanje, ali se na tak način pravzaprav ne povzroča to, da odgovorna mesta zasedajo »naši«, ne pa sposobni ljudje?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ko gre za sposobne, so ti v vseh strankah. Dvomim, da so samo v stranki gospoda Pahorja in isti kriterij velja za vse. V kolikor Socialni demokrati ne bi predlagali gospoda Križaniča in gospoda Pavlico, potem bi bil v okviru ponudbe, ki jo je dala vlada opoziciji verjetno v te nadzorne svete imenovan nekdo drug, iz drugih opozicijskih strank, ki so tudi predlagali, samo nekoliko kasneje. So bili pa imenovani v druge nadzorne svete. Torej, to je vprašanje, ki samo sebi odgovarja. Nihče zaradi tega, ker je v neki stranki, ni manj sposoben na svojem področju, to se strinjam, vendar to ne velja samo za stranko gospoda Pahorja, to velja za vse. Enako je to problematično ali pa neproblematično, ne glede na to, za katero stranko gre.

Ta vlada je bila prva, ki je ponudila opoziciji, da predlaga strokovnjake v nadzorne svete. Nikoli prej se to ni zgodilo in kot kaže nobena od opozicijskih strank tega ne obljublja tudi za naprej. Vsi pravijo, da bodo imenovali samo strokovnjake, na koncu se izkaže, da imenujejo seveda samo strokovnjake iz svoje stranke.

Ta vlada je bila prva, ki je ponudila mesto tudi drugim in je to tudi uveljavila. In vsi pomembni nadzorni sveti vseh pomembnih javnih oziroma podjetij v državni lasti imajo v svoji sestavi tudi člane iz opozicijskih strank. Prvič v zgodovini te države in vse so predlagale te opozicijske stranke.

DENIS SARKIČ (VEST.SI): Gospod premier, bi lahko samo še eno podvprašanje pr tej temi? Pri veleposlanikih vemo, da v državnem zboru na parlamentarnem odboru za zunanjo politiko so hearingi določenih kandidatov. Pa me zanima, ali vlada še vedno vztraja pri tem predlogu, ki ga predsednik nekako ni hotel podpisati ali boste morebiti malo spremenili sestavo tega predloga, da bi vseeno tistim veleposlanikom, ki jim je potekel mandat, nekako se pač nastavilo nove oziroma predlagalo nove in sprejelo nove?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej stvar ni takšna, kajti predsednik države podpiše ukaz o imenovanju veleposlanikov potem, ko je postopek kandidiranja končan. V nobenem od teh primerov postopek še ni končan. Se pravi prej, preden predsednik države sploh dobi uradne predloge oziroma imenovanja na mizo, mora minister za zunanje zadeve kandidate predlagati vladi, vlada jih imenuje, potem je potrebno mnenje odbora za zunanje zadeve državnega zbora in soglasje države, v katero se veleposlanik pošilja. Šele potem se to pošlje predsedniku države, ki to potem podpiše. Torej noben od teh postopkov še ni v tej fazi.

KSENIJA KOREN (VEČER): Pričakujete, da bo podpisal mogoče 22. septembra vaše predloge?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To morate vprašati tistega, ki podpiše. Vlada spoštuje svoje pristojnosti in pričakujemo, da bodo tudi vsi drugi subjekti, ki sodelujejo v tem procesu, spoštovali svoje ustavne kompetence.

DENIS SARKIČ (VEST.SI): Vi niste konkretno govorili s predsednikom ob kakršnikoli priložnosti na to temo, da bi se vseeno nekako do 22. septembra predsednik odločil to podpisati?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej 22. september ni noben rok. Ustava ne pozna tega roka, zakon ne pozna tega roka. Obstaja normalna procedura, ki jo vlada spoštuje in pričakujemo, da jo bodo spoštovali tudi drugi. Kaj je bilo v komunikaciji s predsednikom, sem pa tudi že pojasnil. Hvala lepa.